

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

עד שכלה אמן מפי הלבוז. פירש ר"י אט"ל דאמרין בפרק
שלישה שאכלו (ברכות דף מו.) אין הבלוע ראוי לבלוע עד שכלה
אמן מפי העונין ואחר רב חסדא מפי רוב העונין דכל העונה אמן
יותר מדאי אינו אלא טועה מיהו לענין ברכת הכהנים כיון דמסו
לשמוע מדאי לאו לאו משתמע כל זמן
העונין וקול הכהנים המזכירים ולא
משתמני ואי תקפי לדברי הרב א"כ
לא יאזן שנים כפיהם דהא אמרינן
כפ"ל דמגילה (דף כ"א) בתורה אחד
קורא ואחד מתרגם וקמי סופא
דאפי' אחד נבביל אין קורין וטעמא
מפרש בירושלמי דפרק אין עומדין
משום שאין שני קולות נכנסין בלחון
אחד ואלן רוממים לעיל לגיט קורא
כהנים אלא מתי אית לך למימר ברכות
וידי דחביבי להו יהבו דעתייהו
ומשתמע מתי קלי כדאמר גבי מגילה
קראוהו שנים יאזן גבי אמן נמי יהבי
דעתייהו ולשתמע מתי קלי תריז דלא
דמו מתי קלי וקורין דבר אחד למתי
קלי שקריין שני דברים כגון אמן והכי
ברכות כותבין בפרק רחואו ב"ד
(ר"ס טו) שופר של ר"ה של יעל פסוק
ופי מלפני וכו' וכו' חלולות משתי
לדויו שמתנה היום בשופר ופרך
בגמ' (ס"ג.) ומתי קלי מי משתמני
והתניא זכור ושמור בריבוי אחד
לחמרו מה שאין הפה יכול לדבר
ומה שאין האוזן יכול לשמוע ט"כ
האזן והקולות משועות כגון קול
הזכור וכו' והשני שמור און האוזן
יכולה לשמוע כלל וקול שופר וקול
חלולות י"ל דלחן משוני להכי מביק
ההם דמשתמני אידי דחביבי אי
נמי בעי דלשתמי נמי הברכה הני
דמחריבין בחלון אפי' שמועין וכל
שניה קהן בעלמן עונין אין שומעין
קול חביריהם ותפוס לשון אחרון דהא
מסיק ההם מתי קלי מחד גברא לא
משתמני כגון זכור ושמור מתי
הגבורה מתני גברי משתמני משמע
אפי' דומיא דזכור ושמור אידי
דחביבי וקול שופר וקול חלולות מתי
קלין משונין זה מה דומיא דזכור
ושמור ומשתמני אידי דחביבי:

במנהגא דהענייתא מתי אמרי.
אט"ל דפסקין בפ'.

בשלישה פרקים (תענית ד' טו) כ"י וכו'
דאמר ליכא קישויות כפיהם במנהגא
דענייתא משום דשכיח שכתוב ואי
לאחלופי בשאר יומי י"ל הכא אליבא
סתמא דמתני' דההם בעי דקמי ד'
פעמים ביום אי נמי אפי' לרי' יוסי
כדאמר ההם מחאר דק"ל כ"י וכו'
האדנא מ"ט פרסי כהני ידייהו
במנהגא דענייתא כיון דבמון לשקיעת
החמה קפרי' בתפלה כתפלה בשילה
דמי: **אם** עומט טט ב' א"ה הכי
פסקים דמנהגא מתי הסדרת פנים
איכא בהו י"ל משום דהו מתענין
על הברה שלא תבא על הלבוז ואמר
בפ"ק דתענית (דף י"ב) וכו' במתא
דמגילה (דף ז') דכריבעט במתא

מה שהבטחתנו השקיפה ממעון קדשך מן
השמים וגו' **אמר רב חסדא** אין הכהנים
רשאים לבקו קישרי אצבעותיהן עד שיחזרו
פניהם מן הצבור וא"ר יודא א"ר חסדא אין
הקורא רשאי לקרות כהנים עד שכלה אמן
מפי הצבור **ואין הכהנים רשאים להתחיל**
בברכה עד שכלה דיבור מפי הקורא ואין
הצבור רשאים לענות אמן עד שחבלה ברכה
מפי הכהנים ואין הכהנים רשאים להתחיל
בברכה אחת עד שכלה אמן מפי הצבור
ואמר רבי יודא אמר רב חסדא אין הכהנים
רשאים להחזיר פניהם מן הצבור עד שיתחיל
שליח צבור **בשם שלום ואינו רשאי לעקור**
רגליהם ולילך עד שיגמור שליח צבור שים
שלום וא"ר יודא אמר רב חסדא אין הצבור
רשאים לענות אמן עד שחבלה ברכה מפי
הקורא **ואין הקורא רשאי לקרות בתורה עד**
שכלה אמן מפי הצבור ואין המתרגם
רשאי להתחיל בתרגום עד שכלה פסוק
מפי הקורא ואין הקורא רשאי להתחיל
בפסוק אחד עד שכלה תרגום מפי המתרגם
אמר רבי תנחום א"ר יהושע בן לוי הכפמיר
בבבאי צריך שיקרא בתורה תחילה ואמר
רבי תנחום אמר רבי יהושע בן לוי אין
הכפמיר רשאי להפמיר בבבאי עד שיגמור
ס"ת ואמר **רבי תנחום אמר רבי יהושע בן**
לוי אין שליח צבור רשאי להפשיט את
התיבה בצבור **מפני כבוד צבור ואמר רבי**
תנחום אמר רבי יהושע בן לוי אין הצבור
רשאים לצאת עד שיגמול ספר תורה לייניה
במקום **ושמאל** אמר עד שיצא ולא פליגי
הא דאיכא פיתחא אחרינא הא דליכא
פיתחא אחרינא אמר רבא בר אבהו אסברה
לי **אחרי ה' אלהיכם תלכו** בזמן שהכהנים
מברכים את העם **מת הן אומרים** אמר ר'
יודא אמר רב חסדא **ברכו ה' מלאכיו**
גבורי כח וגו' **ברכו ה' כל צבאו** משרתיו
עושי רצונו **ברכו ה' כל מעשיו** בכל מקומות
ממשלתו **ברכי נפש את ה'** **במספי דשבתא**
מה הן אומרים אמר רבי אבהו **שיר המעלות**
הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' וגו' שאו
ידיכם קדש וברכו את ה' **ברוך ה' מציון**
שוכן ירושלים הללויה **ולוימא נמי** יברך ה'
מציון כתיב בהווא עניינא **אמר יהודה בריה**
דר"ש בן פזי מרוך שהתחיל בברכותיו של
הקב"ה מסיים בברכותיו של הקב"ה **דמנהגא**
דענייתא מאי אמרי אמר רב אחא בר
יעקב **אם** עונינו ענו בנו ה' עשה למען
שמן **מקוה ישראל** מושיעו בעת צרה
למה תהיה כגר בארץ וגו' **למה תהיה**
כאיש נדדם כגבור לא יוכל להושיע וגו'
בנעילה

מה שבטעמא שחכמים על ידיו כדכתיב ואני אברכם (נמדבר ו):
לפני קשר אלבעותיהם. שפושטין אלבעותיהם כשמזכירין ולאחר
שגמרו סוגרין אלוהו שלהם כשאר בני אדם (קשר אלבעת הם החליות
שטפסין ופושטין בהם: **אין הקורא** שליח צבור שקורא **כהנים**
תורה אור שיחזרו פניהם לבקו: **אמן** של ברכת
דכריס האדואה: **היצור** כהנים: **לעקב**
רגליהם מן הדוכן אלא שומדין
כפושפין לפני הכיבה. י"ל ללמוד מחלן
סדר גשיות כפי קד הוא עוקר
רגליו בעבודה ממקומו וכו' לפני
הכיבה ומתפלל יה רבון שחאל ברכה
כו' כדלעיל ומחריב בה עד שכלה
אמן של פולחן מפי לצור ושלוח
לצור קורא כהנים חס שנים הם, ואם
יחיד הוא אינו קורא והוא מחזיר פניו
מחליו כדאבי לחמר לעיל (דף ל"ג)
לאו אין קורא כהנים (ה) וכשכלה דיבור
מפי קורא מברך אשר קדשנו כו'
ואח"כ מחזירין פניהם וכשכלה אמן
אחרון מפי לצור הן מחזירין פניהם
וכפושפין קשריהם חס רוליס ושלוח
לצור מחזירי שים שלום והכהנים
מחפליין רבש"ע עשיתו מה שגורם
עלינו כו' ומחריבין בה עד שכלה
ברכה מפי שליח צבור ועוקרין רגליהם
והולכין להם: **עד שכלה אמן** של
ברכת התורה וכל הני משום דמי
קלי לא משתמני: **עד שחבלה ס"ת**
במטפותיהו כדי שלא יהו הגוללים
סוידים מלשמוע הפטורה מפי
המפטיר: **להפשיט את התיבה בצבור**
כל זמן שהלבוז בכה"ל כהיה דרכם
להביא ס"ת מביט אחר שמשתמר בו
לביט הכנסה ופורסין בגדים גאים
סביב התיבה ומניחין אותה בתוכה
וכשיואלחן משם וטולין ס"ת להליט
לביט המשתמר בו לא יעשיתו הבגדים
מן התיבה בפני הלבוז שטורה לצור
לעכב שם עם ס"ת אלא מולך ס"ת
לביטו ומניחו והעם יולאחם אחריו
ואח"כ הוא בל ומפשיט את התיבה:
א"כ פיתחא אחרינא. משנטל ס"ת
ללחץ דרך פתחו הרולה ללחץ בפתח
אחר יולא ונפ"י לא יא"ל ס"ת **א"כ**
פיתחא אחרינא כסן שילא ס"ת
תחילה ולא יא"ל האדם בפתח לפני
ס"ת: **בר הויאל חסברה** לי. חסם
ששמו כר אחינא חסברה לי. הבינינו
טעמו של דבר: העם מה הם אומרים.
שיראו מסבירי פנים ומודים לפניו
על ברכותיו להראות שהן טמות לכן:
ברכו ה' מלאכיו ברכו ה' כל כחציו
ברכו ה' כל מעשיו. שלש מקראות
הן כנגד ג' ברכות: **במספי דשבתא**
שאלא נפילת פנים מדש שליט בחול
לכך לתקן את דברי העם: **במך ה'**
מליון: איש בלבוזו ממורו והייט דקא
פריך וימלא יברך ה' מליון דכתיב
ימלא כהווא עניינא: **במנהגא דענייתא**
יד שטשאין בו כפיה מה שאין קן בשאר
מנחות משום שכרות כדאמרין
במסכת תענית בפ' בתרא (דף טו):
בהוכרע

דומיא בעי רחמי דהייט ממנהג וליך כדכתיב (שורא ט) ואני יושב משומם עד מנחה הערב ובמנחה הערב קמתי מתעטף ובקרבי בגדי ומעלי
ואכרע על כרבי ואפרוש כפי אל ה' אלקים הלך הדיחו למבצעי רחמי בעינא דפרסי ידייהו דעת רבון הוא וענו ליבורא אמן כדמשמע
בפ' גדואה (ברכות נ"ה) האי מאן דחזי חלמא ולא ידע מתי מתי ליקו קמי כהני בעידנא דפרסי ידייהו וילמא רבון העולמים חלום חלמתי וכו':
בנעילה

(ה) רש"י ד"ס לעקור
וס' וכשכלה דיבור
מפי הקורא מברכים
האר:

* ויברך את ישראל
ואמר רבא אמר רב
אמר רבא אמר רב
אמר רבא אמר רב

* ויברך את ישראל
ואמר רבא אמר רב
אמר רבא אמר רב
אמר רבא אמר רב

גליון הש"ס
נב"י מתי כבוד זכור
מגילה דף ק"ב ע"ב
ע"פ ע"ה עינין דף ט"ב:

[כ"י] וכו' וכו' שפיר
קורא את התנ"ך עומד
וכן כבוד א"ה ס"ת קמט
ליחא לכתב שתי תיבות
ויצא בחקונו וכן כה"ה
מפרש"י דכ"ה ד"ה א"ה
פיתחא וכו' שלא היה
גרסא כפי עיניו כפי
ותמלא פתחא מתואר על
דף ז' [כ"ה]

דק"ל ז' [כ"ה]

דק"ל ז' [כ"ה]

דק"ל ז' [כ"ה]

דק"ל ז' [כ"ה]